

Speelden zij dan geen enkele rol meer?

Inderdaad.

De restanten van de Peeldivisie die, zij het kort, aan de Zuid-Willemsvaart standgehouden hadden, vormden al geen divisie meer: in de ochtend van de 11de mei was kolonel Schmidt het contact met de meeste bataljonscommandanten kwijt geraakt. Trouwens, ook het bataljonsverband was in veel gevallen verloren gegaan. De troepen die de Zuid-Willemsvaart enkele uren lang verdedigden, hingen als los zand aan elkaar. Er was onder hun bataljonscommandanten één, reserve-majoor E. G. Döbken, een oud-officier van het Koninklijk Nederlands-Indisch leger, die bij Den Dungen door zijn persoonlijk voorbeeld de troep aanmoedigde en, het terrein intrekend om een Duitse mitrailleur tot zwijgen te brengen, dodelijk getroffen werd.¹ Andere bataljonscommandanten waren er evenwel die, terwijl de gevechten nog gaande waren, haastig naar het westen reden, als regel zonder duidelijk aan te geven waar men hen weer vinden kon. Dat bleef dus ook aan kolonel Schmidt onbekend.

In feite was de georganiseerde verdediging van Noord-Brabant met het verlaten van de Peel-Raamstelling ten einde gekomen, maar de kolonel, een impulsief man, bevorderde de desorganisatie door niet tijdig in te zien dat zijn eerste en voornaamste taak was, een nieuwe commandopost te kiezen, de plaats daarvan aan de commandanten van alle onderdelen, voorzover bereikbaar, zo spoedig mogelijk bekend te maken en duidelijke instructies te geven of althans achter te laten, in welke gebieden de terugvloeiende troepen opnieuw geconcentreerd moesten worden. Het ene moment (men denke aan zijn gesprek met overste Lestoquoi) was hij pessimistischer dan noodzakelijk, het andere (men denke aan zijn bericht naar de verdedigers van de Zuid-Willemsvaart, 'dat binnen enkele uren een Frans pantseregiment te hulp zou komen') optimistischer dan verantwoord was. De gebeurtenissen stormden over hem heen. Bovendien legden de Fransen hem tegengestelde verzoeken voor. Overste Lestoquoi had hem op 11 mei gevraagd, zijn troepen ten *zuiden* van Tilburg op te stellen – andere Franse commandanten met wie hij op die bezeten dag contact opnam, drongen er op aan, dat hij ze ten *noorden* van Tilburg zou houden, preciezer: tussen Tilburg en Den Bosch.

Welnu, op 'de lijn Den Bosch-Tilburg' (een streep op de kaart, meer niet) moest men, gelastte de kolonel in de middag, terugtrekken; die order bereikte vermoedelijk slechts één van de commandanten voor wie hij bestemd was. Voorts bepaalde hij dat de grote weg Breda-Tilburg vrijgehouden moest

¹ A.v., p. 298.